

Činí je zodpovědnými za hledání a nacházení rovnováhy mezi třemi dimenzemi organizace budoucnosti – ekonomické, personální a stále významnější sociální, tj. takové, jež poskytuje jedinci status a funkci a zaručuje mu právo rovných příležitostí. Žádná z těchto složek by však, jak konstatuje autor, neměla jako dříve převažovat a podřizovat jedné funkci dvě zbývající.

Kniha představuje propojený a zajímavý konglomerát sociologických, politologických a manažerských úvah. Sociologická je v tom, že nedává praktické návody, zobecňuje situace anebo z obecných teorií vychází, politologická ve fundovaném přehledu strukturálních problémů demokracie a totalitarismu, manažerská v aplikaci uvedeného do úvah o řízení, kde se Drucker projevuje jako brilantní „business thinker“.

Text není chaotický ani z hlediska chronologického a podává ucelený přehled institucionálního vývoje fungujících i nefungujících společností od dob Francouzské revoluce. Definuje vývoj od společnosti všerohodující, spasitelné a prostorově omezené po sebeřízení znalostních pracovníků, neznačící hranice.

Drucker pro česká vydání svých knih (*Postkapitalistická společnost*, 1993; *Inovace a podnikavost*, 1993) zdůrazňuje emocionální příchylnost k Evropě (narodil se ve Vídni), k Čechám (byl přítelem J. Masaryka) a profesionální obdiv k předválečným podnikatelským úspěchům na Moravě (J. Schumpetera nazývá synem Moravy). Nelze si však nevšimnout jeho okouzlení americkou společností.

Z textu také vyplývá Druckerova mrzutost nad tím, že nebyl a není, jako M. Friedman, nositelem Nobelovy ceny. S jeho názorem, že každý podnik můžeme analyzovat pouze z hlediska ekonomie, Drucker kategoricky nesouhlasí. Nechápu mužskou touhu po cenách tohoto kalibru, ale zcela chápu roztrpčení Druckera jako sociálního vědce.

S některými Druckerovými tvrzeními lze polemizovat (např. se zjednodušujícími

úvahami o „welfare state“ a „přímé linii“ spojující Rousseaua s Hitlerem a Stalinem), rozhodně se však jedná o smysluplný propracovaný text, jenž zahrnuje podstaty problémů a nehýří povrchními soudy. Na Druckerovi je celkově (i v ostatních dílech) sympatické, že odděluje podstatné od nepodstatného, úvahy zdůvodňuje důkladně, komplikované situace a způsoby myšlení vyjadřuje srozumitelně, připomínaje vypravěčské umění Veb-lenovo. To vše svědčí o jeho jasném (ale i jasnozřivém) myšlení a schopnosti nazývat věci pravými jmény.

Nejvíce však na P. F. Drucekovi oceňuji, že i když měl jistě možnost volby, opustil šedivou „pravou vědu“ a vydal se na cestu zelené aplikované mezioborové ne zrovna nejexaktnější disciplíny, jakou teorie managementu bezesporu je. Díky svým mimořádným znalostem sociologie a politiky se na poli nejen teorie, ale i praxe řízení stal mimořádně úspěšným, ale zejména prospěšným. Za to zaplatil pochybnostmi vědecké veřejnosti o tom, kam vlastně jeho dílo encyklopedicky zařadit.

Peter Ferdinand Drucker zemřel 11. listopadu 2005 několik dní před svými 96. narozeninami.

Kateřina Ivanová

Peter Ondrejko: Úvod do metodologie sociálních věd

Bratislava, Regent 2006, 230 s.

Sociologická produkcia na Slovensku zaznamenala v poslednom období niekoľko publikácií venovaných problematike výskumu a metódam. Z knižnej produkcie možno spomenúť štatisticko-sociologické práce Alojza Ritomského, všeobecne metodologické práce Dušana Polonského, alebo štúdie Juraja Schenka, Ivety Radičovej či Zuzany Kusej. Osobitne možno spomenúť zborník príspevkov z konferencie v Trnave (2001) o súčasných trendoch v analýze sociologických údajov, kde slovenskí sociológovia prezentovali